„ASOCIAȚIUNEA"
SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 185 Duminică 9 Iulie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Constatări triste

Legiuirile privitoare la muncă și muncitori au luat după război o mare extensiune.

Ea și-a găsit totodată simbolul și întruparea în crearea acelui institut dela Geneva, căruia Albert Thomas i-a dat strălucire din capul locului și de unde au radiat în toată lumea sugestiuni realizate pentru îmbunătățirea maselor de lucrători.

O atențiune specială s'a acordat pretutindeni ocrotirii copilului. A-l feri de întrebuințare la o vârstă prea fragedă; a raționa lucrările de ucenicie în raport cu mijloacele lui fizice; a împiedeca sărirea voluntară sau involuntară a etapelor dăunătoare viitorilor muncitori; a stabili condițiunile de repaos, de vacanță, de îngrijiri, de higienă, necesare oricărui lucrător și cu atât mai mult adolescenților chiar în interesul producțiunii căreia se consacră: iată preocupările de seamă ale doctrinei și legiferării în această direcțiune. Și dacă este un domeniu unde normele stabilite sunt identice sau seamănă foarte mult, indiferent de hotare, este statutul muncitoresc.

Este sigur însă, că aceste cuceriri ale sentimentelor de conservare și de progres nu pot avea rezultatele urmărite decât în măsura aplicării lor, a respectării dispozițiunilor obligatorii, a funcționării sancțiunilor prevăzute contra recalcitranților. Experiența arată că acolo unde aceste postulate s'au exercitat în general, populația muncitoare a simțit binefacerile noilor norme; pe când acolo unde ele cad în desuetudine sau suferă de anemie cronică, ameliorarea este mediocră, dacă nu chiar inexistentă.

In această ordine de idei găsim într'un raport al medicului Camerei de muncă din București, constatări și comentarii ce dovedesc că nu s'a priceput însemnătatea regimului legal și umanitar al muncitorilor în toate sferele unde se impune să fie respectat și că — ce este mai trist — cei mai apăsați de derogări condamnabile sunt cei mici, cei mai puțin pregătiți ca să-și ceară drepturile.

E admisibil să existe ucenici puși la muncă până la 16 ore pe zi? Este admisibil ca scurta lor odihnă, precupețitul lor somn să nu-și găsească locul decât în magazii, în poduri, în încăperi insalubre și înțesate? Și cu toate acestea aproape 300 din 1200 copii muncitori, pe cari i-a văzut anchetatorul, duc această existență de canon și mizerie. Să citâm din raport: „Consecința acestei stări de lucruri este faptul că ucenicii, aproape indiferent de meserie, sunt foarte murdari, au scabie și diverse dermatoze. Jumătate din ucenicii consultați sunt slabi, palizi, cu ganglionii măriți, cu musculatura nedesvoltată, în stare de pretuberculoză".

Dar aceștia toți sunt nu numai viitori meseriași, dar și viitori ostași, dela cari țara așteaptă apărare în vremuri grele!

Și dacă în Capitală se fac asemenea constatări, ce se poate presupune pentru alte meleaguri, unde neîndeplinirea punctuală a obligațiunilor legale găsește un câmp mai larg?

Desigur că există și mulți ucenici întreținuți în condițiuni umanitare. Generalizarea nu este admisibilă, mai ales când e vorba de rău. Dar nu este mai puțin adevărat că acolo unde se constată răul, trebue să intervină corectivele încredințate prin legi autorităților tutelare.

O mângâiere față de stările de felul celor arătate mai sus ni-o procură faptul că în vastele industrii ce lucrează pentru apărarea națională se dă din ce în ce o mai mare atențiune formării specialiștilor români și se acordă în acest scop o ocrotire de înaltă civilizație unui număr în creștere continuă de copii ai satelor noastre.

După doi ani de război in Răsăritul indepărtat

de I. LUGOSIANU

La 7 Iulie se împlinesc doi ani dela isbucnirea războiului — încă nedeclarat — dintre Japonia și China. Imprejurările europene nu ni-au lăsat răgazul, până astăzi, să ne ocupăm mai de aproape de conflictul îndepărtat, care pune în prezență pe un teatru de luptă uriaș pe frații de rasă și de coloare și însângerează una din cele mai vechi civilizații ale lumii.

Cu prilejul tristei aniversări a doi ani de măcel, care de departe ni se prezintă sub aspectul indiferent și statistic al cifrelor, un bilanț sumar al operațiilor de până astăzi, ne poate da câteva elemente de judecată asupra unui război, care n'a rămas și nu va rămânea fără urmări pentru situația europeană.

Inceput în vara lui 1937, printr'o mică încăerare între Chinezi și Japonezi la Peiping, războiul părea localizat, în primele timpuri, la provinciile Chinei de nord și lăsa impresia că este o simplă continuare a întreprinderii din Manciucuo. Sub influența elementelor militare japoneze, războiul s'a întins treptat la Shanghai și la valea Yangtzeului, la toată coasta chineză a Pacificului și în interiorul Chinei și prin ocuparea insulelor Hainan și Spratly, operațiile militare ale flotei și armatei japoneze au depășit apele chineze.

Prezentată la început ca o operație de poliție locală, ciocnirea dintre Japonia și China a devenit astfel treptat cel mai mare război, pe care l-a cunoscut vreodată continentul asiatic și astăzi ea depășește larg limitele unui conflict între China și Japonia, punând în cauză interesele engleze, americane, sovietice și franceze și odată cu ele siguranța și prezența albilor în Extremul Orient.

Incă din 1934, Ciang-Kai-Shek, capul republicii și generalisimul armatelor chineze, se aștepta, ca atacul japonez să se producă peste câțiva ani. Își dădea seama de superioritatea mijloacelor japoneze, dar considera disprețul Japonezilor pentru China, ca punctul slab al adversarului. Șeful chinez spera totdeodată în sprijinul Sovietelor, Imperiului britanic și Statelor-Unite, sprijin care în domeniul militar „i-a lipsit, dar el nu considera China incapabilă de o lungă rezistență victorioasă până la sfârșit. In concepția lui prima fază a războiului trebuia să fie defensivă, până în momentul când Japonezii ar fi extins războiul la toată China. A doua fază trebuia să fie un război de guerilla, care să istovească pe Japonezi și să permită reorganizarea forțelor armate chineze. In al treilea rând numai Ciang-Kai-Shek ar fi pornit la contra ofensivă.

Războiul s'a desfășurat, în linii mari, potrivit prevederilor lui Ciang-Kai-Shek.

El a isbucnit în China de Nord, unde însă generalisimul chinez n'a opus multă rezistență, ci și-a trimis cele mai bune trupe la Shanghai, cu peste o mie de kilometri mai la Sud. Japonezii au căutat să sdrobească forțele adversarului, acolo unde se aflau și au luat ofensiva în regiunea Shanghai. După trei luni de lupte și pierderi grele, care erau de 3 ori mai mari ca ale japonezilor, armatele chineze se retrăgeau în ordine.

Drumul spre Nanking, capitala Chinei, era deschis. Orașul cădea fără mare rezistență. Capitala Chinei se muta la Hankow, iar forțele chineze se concentrau la Suchow, unde se dedea a doua mare bătălie a războiului și unde după alte trei luni de rezistență și o victorie chineză la Taierschwang, Ciank Kai Cek se retrăgea din nou—cu peste o mie de kilometri — de rândul acesta în interiorul Chinei la Hankow, unde, după lupte de mai multe săptămâni dealungul Yang-Tzeului, generalisimul își aduna trupele în bună ordine în interior, după ce-și trimisese guvernul la Chungkink.

După un an de războiu, chinezii pierdeau astfel trei mari bătălii, dar totdeauna se retrăgeau în ordine, înspre interiorul țării, fără să fie niciodată încercuiți sau complet sdrobiți și fără să ceară pacea.

Prima fază a războiului era terminată. In cea de-a doua, fronturile de luptă dispăreau și erau înlocuite de bătălii de „guerrilla", în care forțe dispersate chineze au și rupt succesiv contactul cu trupele japoneze, care înaintau spre interior. Această hărțuială ne-

(Continuare in pag. 2-a)

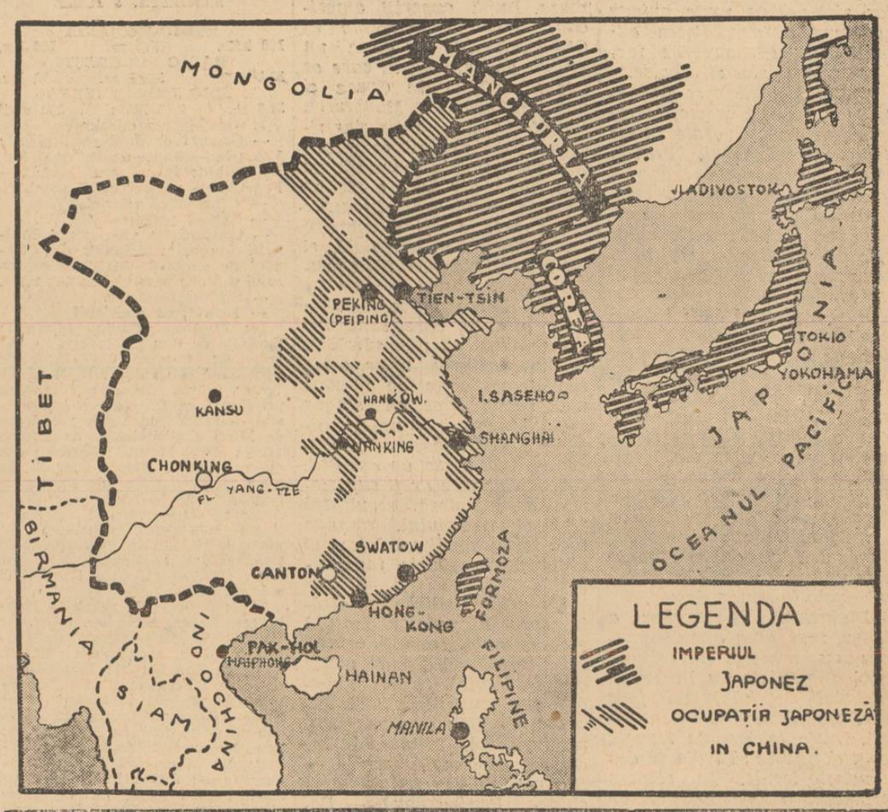

UN GUVERN DE UNIUNE NAȚIONALĂ IN OLANDA?

Haga, 6 (Rador). — In ultimele zile d. Colijn a avut numeroase conversațiuni cu diferiți fruntași politici.

Scopul acestor conversațiuni este constituirea unui guvern de uniune națională, pe baza colaborării între cele șase mari grupări de stânga și de dreapta.

——xXo●oXx——

16.000 km. fără escală
cu avioane de bombardament

18 PILOȚI NEO-ZELANDEZI VOR SA INCERCE ACEST RAID INTRE LONDRA ȘI AUCKLAND

Un ziar parizian este informat din Londra că 18 avioane de bombardament, tip Wellington, pilotate de sburători neo-zelandezi, vor face un sbor din Anglia în Noua-Zelandă.

„Dacă consumația de ulei a motoarelor lor de 835 H.P. arată că un sbor de 16.000 km. este cu putință fără escală — scrie „Daily Express" — unul sau două avioane de tipul acesta vor fi pregătite pentru un raid Anglia—Australia. Se speră că se va bate astfel recordul stabilit de aparatele Wellesley în parcursul Ismaïla — Port Darwin".

——xXo●oXx——

Elveția vrea să rămână neutră

Berna, 6 (Rador). — „Neue Zurcher Zeitung" scrie că Elveția nu poate lua parte la un acord în felul celui care este în pregătire între Paris, Londra și Moscova.

Toată lumea știe, adaugă ziarul, că Elveția ține să rămână credincioasă principiului neutralității, așa cum a fost recunoscut de Societatea Națiunilor, Italia și Germania, în Martie și Iunie 1938 și confirmat în același an printr'o declarație a departamentului politic.

BISERICA VIE

Urmând o veche tradiție a țării, ce face din sceptrul domnesc arac de lumină pe care urcă împletindu-se organic de veacuri etnicitatea și creștinismul neamului nostru, Majestatea Sa Regele Carol II a înmânat alaltăeri în sala Tronului cârja de investitură noului Patriarh al Bisericii ortodoxe, Prea Fericitul Nicodem.

Cu acest prilej Suveranul a ținut să amintească celor de față și celor care urmăreau solemnitatea de dincolo de zidurile palatului, o dorință a Sa mai veche: aceea ca Biserica drept măritoare a României să devie o „Biserică vie, îndrumătoare și ocrotitoare a credincioșilor", fiindcă ea este cu adevărat „o parte vie a națiunii și nu poate să rămână străină de năzuințele poporului".

Cuvintele regale închid în ele sensul adânc al însăși ortodoxiei noastre tradiționale.

Neamul românesc, așa cum spunea și Patriarhul cel nou, s'a născut creștin. Destinul românismului și destinul Bisericii naționale sunt astfel unite într'o solidaritate ontologică, iar concepția noastră despre lume se suprapune exact peste viziunea ierarhică a creștinismului cu care am venit în viață. Așa se explică dece nu numai cultura care s'a plămădit în tinda mânăstirilor, dar însăși ființa statului român poartă pecetea spiritualității ortodoxe și tot așa se lămurește dece așezările noastre sociale oglindesc oarecum ordinea originară a întocmirilor religioase care au în cap pe preot ca slujitor și mandatar al Bisericii lui Cristos.

Dealungul veacurilor vitrege românii și-au putut păstra existența națională numai mulțumită acestei alianțe intime a lor cu ființa mistică a creștinismului, căci încercărilor de dezagregare pornite din partea dușmanilor rasei noastre, noi le-am opus această fortăreață care e casa lui Cristos sub cupola căreia am stat și ne-am ținut teferi dintru început. Aici s'au realizat întotdeauna unanimitățile românești și din frecvența legilor armonice ale ortodoxiei care a fecundat istoria națională peste timpuri, poporul nostru a împrumutat unitatea sa spirituală de totdeauna, iar acest solidarism social, caracteristic mai ales vieții satului românesc de oriunde, este o răsfrângere naturală a acelui sentiment generos de iubire evanghelică pentru fratele nostru, care e axioma doctrinei lui Iisus. Concepția creștină a omului, pe care noi am extras-o din învățăturile Bisericei și care distinge în fiecare individ personalitatea lui spirituală reflectând aici, jos, imaginea rezumată a lui Dumnezeu în care ne întâlnim cu toții — indivizi și neamuri — într'o proecție cosmică, fără a ne pierde atributele caracteristice ne-a condus către această formă de viață solidară opusă individualismului egocentric și doctrinelor sale etice, sociale, economice și politice.

Duhul solidarității noastre naționale a lucrat sub energia spiritualității transfiguratoare sau harică a ortodoxiei.

Conștient de rolul covârșitor al religiei în devenirea istorică a românismului, pentru aceea cere Regele o Biserică vie, cât mai activă, cât mai tare, cât mai strălucitoare și totodată cât mai aproape de năzuințele poporului.

Cinul preoțesc care vehiculează, ca ferment activ al vieții spirituale și sociale, aceste concepții înlăuntrul comunității românești, el trebue să se pătrundă cel dintâi de vorbele Monarhului și fiecare dintre noi deopotrivă, căci în vremurile acestea confuze este un mare noroc că se poate realiza o atât de ideală colaborare între creștetul văzut al puterilor de stat și Biserica lui Cristos.

AL. GREGORIAN

——xXo●oXx——

Un gest impresionant

Paris, 6 (Rador). — **Primul ministru a primit dela un anonim suma de 100.000 franci, pentru ajutorarea familiilor celor morți în catastrofa submarinului „Phenix".**

CURENT MONARHIC IN PORTUGALIA?

Lisabona, 6 (Rador). — **Presa portugheză acordă o însemnătate deosebită unei note oficioase a președinției consiliului, prin care se anunță că fosta regină Amelia a Portugaliei, stabilită acum la Paris, a oferit Portugaliei numeroase obiecte istorice care-i aparțineau.**

Presa subliniază tonul foarte afectuos cu care regina face această ofrandă.

Ziarele notează deasemenea că pentru prima oară o notă oficioasă, vorbind despre fosta regină, îi dă toate titlurile regale.

Faptul este cu atât mai semnificativ, scrie corespondentul agenției „Stefani", — cu cât s'a putut observa o vastă participare a publicului la ceremoniile consacrate recent memoriei regelui Manuel, ultimul suveran al Portugaliei

——xXo●oXx——

Evreii din Germania
au fost grupați într'o asociație națională

Berlin, 6 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite :

Printr'o ordonanță a guvernului, evreii din Germania au fost grupați într'o asociație națională, posedând capacitate juridică și având de obiect favorizarea emigrării evreilor din Germania.

„Națiunile pot trăi într'o atmosferă de pace numai negociind unele cu altele"

Declarațiile primului ministru al Rodesiei

Londra, 6 (Rador). — **D. Huggins, președintele consiliului de miniștri al Rodesiei de Sud, a declarat ziariștilor că împărtășește, în ce privește anumite puncte, părerea d-lui Pirow, care socotește că Germania are drept la compensații pentru pierderea coloniilor sale, dar că se opune energic la revenirea Reichului în Africa de nord sau de mijloc.**

Ziariștii insistând să știe dacă d. Huggins este pentru sau contra părerii că Germania ar trebui să primească compensații, primul ministru a precizat: „Orice compensație ar fi inevitabil consacrată fabricării de arme. Este preferabil să se aștepte".

El a adăugat că dorește să asiste la o cooperare economică mai strânsă cu Germania, căci „națiunile pot trăi într'o atmosferă de pace numai negociind unele cu altele".

...ȘI O DECLARAȚIE A D-LUI EDEN

Londra, 6 (Rador). — **Luând cuvântul Joi la Leamington, d. Eden, fost ministru al afacerilor străine, a declarat că nu se produce nici o îmbunătățire a situației internaționale atâta timp cât guvernele nu vor fi până la sfârșit convinse că orice nouă agresiune va arunca în mod inevitabil Europa într'un război.**

Guvernele trebue să înțeleagă bine că era raziilor a trecut și să se pună de acord pentru a negocia stabilirea unei noui ordini internaționale.

SCRISORI DIN LONDRA

INTERPRETAREA POLITICII ORIENTALE A ANGLIEI

de AUGUR

Londra, Iulie

Situația internațională în Europa rămâne un punct obscur care va trebui lămurit spre a evita orice neînțelegere. Când se va fi făcut aceasta, diplomația adversă nu va mai putea spune sub nici un pretext că politica britanică reprezintă o necunoscută.

După cum a spus mai deunăzi lordul Halifax, ideea fundamentală a acestei politici e în rezistența contra agresiunei. Necunoscuta constă în sensul exact pe care guvernul britanic îl dă acestui cuvânt. In fond, am ajuns la zidul de care s'au izbit diplomații în tot cursul acestor ani de după războiu.

Ce este agresiunea? Cu alte cuvinte, în ce moment garanția proclamată de Marea Britanie pentru independența unor anumite state europene va intra ea în acțiune? Avem impresia că la Berlin conducătorii politicii germane își fac mari și primejdioase iluzii asupra acestui punct esențial. Ni se pare că întocmai ca niște oameni cari nu ascultă decât părerile favorabile dorinței lor, ei dau definiție cuvântului „agresiune" în sens absolut restrictiv.

La Berlin se crede că în spiritul miniștrilor dela Londra „agresiunea" reprezintă un act de violență săvârșit pe față împotriva unei terțe puteri. Se crede deci de pildă că Marea Britanie nu ar porni în ajutorul Poloniei dacă aceasta se găsește în războiu împotriva Germaniei pentru Danzig. Politica danzighezā a hitleriștilor e bazată pe ideea unei infiltrații lente și progresive având înfățișarea unei dezvoltări naturale a unei situații de drept și nici de cum a unui act de violență. In acest caz se spune în anturajul Führerului: Marea Britanie nu va avea motiv să intervie, se adaugă chiar — cu obișnuita lipsă de cunoaștere a psihologiei engleze — că în acest caz Marea Britanie va scăpa de necesitatea unei intervenții pe care în fundul inimii n'o dorește de loc.

(Continuare in pagina 2-a)

In colonii și acasă

de N. BATZARIA

Este vorba despre coloniile școlare de vară și despre copiii trimiși în aceste colonii. Se știe că, după încheierea anului școlar, primăriile, ministerul muncii, căile ferate și alte instituțiuni trimit grupuri de copii, ca să facă o ședere de o lună la munte sau la mare. Se înțelege că sunt trimiși copii fizicește mai debili și ai căror părinți sunt oameni lipsiți de mijloace. Aceasta este cel puțin regula și ne place să credem că e strict respectată și că excepțiunile, adică favorurile nu sunt admise.

De altfel, oamenii cu dare de mână nici n'au nevoe să recurgă pentru copiii lor la gratuitatea de întreținere în coloniile școlare.

Avem însă de făcut unele observații și sugestii în legătură cu coloniile școlare și cu grija ce trebue să ducem de sănătatea copiilor.

O primă observație sau, mai exact, o primă constatare. Copiii, cari în timpul verii sunt trimiși în coloniile dela munte sau dela mare, sunt în covârșitoarea lor majoritate — în proporție de peste 95 la sută — elevi din cursul primar. Motivul nu rezidă numai în faptul că, fiind în vârstă de creștere și desvoltare fizică, lor trebue să li se ducă mai mult de grije, ci și în faptul că autoritățile și instituțiile, care îi trimit, au îndatorirea de a se ocupa de elevii din școalele primare.

Așa, de o pildă, este cazul cu primăriile. Se știe doar că, potrivit legii, primăriile au obligația de a îngriji de întreținerea școalelor primare, deci și obligația de a îngriji de elevii acestor școale. De asemenea, nu sunt mai răsăriți ca vârstă nici ucenicii adăpostiți în cămine și trimiși în coloniile de vară de către ministerul muncii.

Insă, nici în rândurile elevilor de cursul secundar — și în deosebi din cursul inferior — nu este mic numărul copiilor, fizicește debili și ai căror părinți n'au putința de a-i trimite pe cheltuiala lor la munte sau la mare. Așa dar, acești copii, după un an istovitor de școală, cu atât mai istovitor, cu cât n'au avut parte de o hrană îndestulătoare și întăritoare, continuă și în lunile de vacanță același traiu anemic, fără să se împărtășească de o schimbare de aer și de regim alimentar. Și așa, judecând din punctul de vedere numeric, armata aceasta de copii este osândită la o debilitate, ale cărei urmări nenorocite vor fi simțite toată viața.

A doua constatare. Chiar mărginindu-ne la copiii din cursul primar, este — și nu de acum — o disproporție isbitoare între numărul celor trimiși în coloniile școlare și numărul celor cari, deși debili și cu părinți lipsiți de mijloace, sunt lăsați acasă. Citâm ca exemplu un fapt concret. Dela o școală primară din Sectorul de Negru, școală cu câteva sute de elevi, dintre cari aproape jumătate copii de oameni săraci, nu s'au putut trimite în colonii decât

(Continuare in pag. 2-a)

VEDERI DIN ȚARĂ

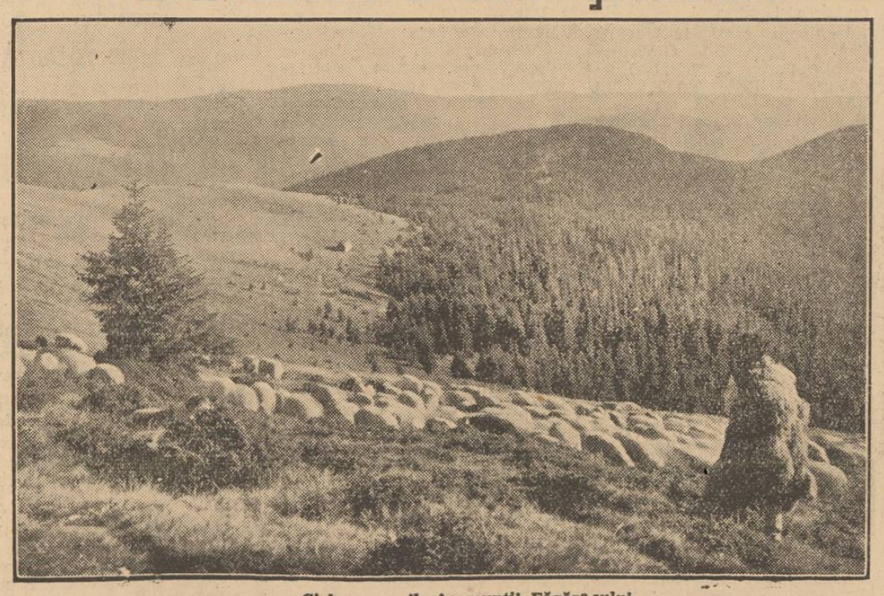

Cioban cu oile în munții Făgărașului

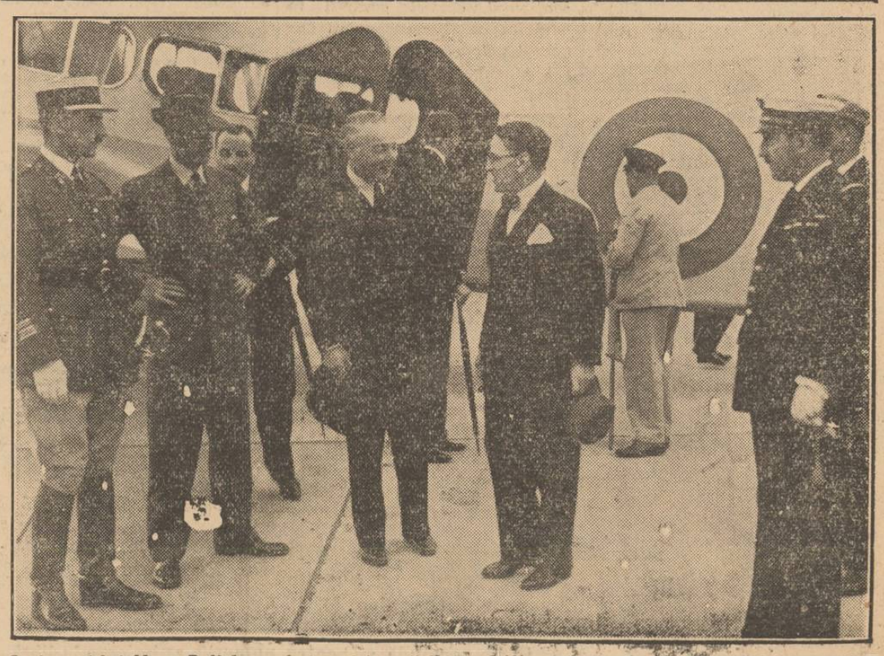

Sosirea d-lui Hore Belisha, ministrul de războiu al Angliei, la Paris. La desbinderea din avion a fost primit de d. Campinchi, ministrul marinei franceze